

Державний торговельно-економічний університет
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж»

Відділення економіки та бізнесу
Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

Стопка Олександр Сергійович

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Спеціальність 073 Менеджмент
Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Подається на здобуття кваліфікації: ступінь вищої освіти бакалавр
спеціальність «Менеджмент»

Науковий керівник:
Курилова Наталія Михайлівна,
викладач

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ

Голова ЦК економіки, управління
та адміністрування,
кандидат економічних наук

М. О. Мельничук

РЕКОМЕНДОВАНО ДО ЗАХИСТУ
рішенням циклової комісії економіки, управління та
адміністрування, протокол від 19.06.2024 р. № 12

Гарант освітньої програми
«Торговельний менеджмент»,
кандидат економічних наук,
доцент

Т. М. Болотова

Нормоконтролер,
викладач

Н. О. Резенкіна

Науковий керівник,
викладач

Н. М. Курилова

Робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів
і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

Здобувач

О. С. Стопка

Підсумкова оцінка: 75С (літера / балів)

Секретар екзаменаційної комісії

Н. М. Курилова

Державний торговельно-економічний університет
ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж»

Відділення економіки та бізнесу
Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ

на здобуття кваліфікації: освітній ступінь бакалавр спеціальність «Менеджмент»,

здобувачу групи МТ-20 Стопка Олександр Сергійовичу

1. Тема роботи: Управління інвестиційною діяльністю підприємства

Тему затверджено наказом директора від 30.10.2023 р. № 185-О

2. Термін подання завершеної роботи до циклової комісії – 21.06.2024 р.

3. Графік виконання роботи

Назва етапів виконання або структурних елементів роботи	Дата закінчення
Вступ	20.05-21.05.2024
Розділ 1 Теоретичні підходи до формування та реалізації інвестиційної діяльності підприємства	22.05–26.05.2024
Розділ 2 Аналіз управління інвестиційною діяльністю підприємства	27.05–29.05.2024
Розділ 3 Розробка заходів щодо управління інвестиційною діяльністю підприємства	30.05–02.06.2024
Висновки	03.06–04.06.2024
Список використаних джерел	05.06.2024
Подання завершеної роботи керівнику	06.06–07.06.2024
Підготовка ілюстративного матеріалу та доповіді	08.06–09.06.2024
Отримання відгуку керівника та рецензій від організації або науковця	10.06–11.06.2024
Нормоконтроль	12.06–14.06.2024
Отримання допуску до захисту у завідувача циклової комісії	17.06–20.06.2024

4. Методичні вказівки щодо виконання

В першому розділі необхідно розкрити концептуальні основи досліджень в процесі управління інвестиціями; дослідити фактори, що впливають на розвиток інвестиційної діяльності підприємств.

В другому розділі провести аналіз результатів господарської та інвестиційної діяльності ТОВ «КИСЕТ».

В третьому розділі розробити алгоритм формування інвестиційної стратегії ТОВ «КИСЕТ» та навести процедуру розробки інвестиційного плану для ТОВ «КИСЕТ».

При виконанні роботи необхідно використовувати нормативно-правові акти, інформаційні джерела, статистичні данні.

Завдання видав

Науковий керівник,
викладач

 Н. М. Курилова

«02» 05 2024 р.

Завдання отримав

Здобувач

 О. С. Стопка

«02» 05 2024 р.

АНОТАЦІЯ

Кваліфікаційна робота: 33 с., 8 рис., 16 табл., 30 джерел.

Об'єкт дослідження – інвестиційна діяльність підприємства.

Предмет дослідження – процес формування і розвитку інвестиційної діяльності підприємства торгівлі.

Підприємство, на прикладі якого виконано роботу – ТОВ «КИСЕТ», що знаходиться за адресою: Харківська обл., смт. Покотилівка, вул. Фрунзе, 17. Основний вид діяльності товариства – роздрібна торгівля напоями та тютюновими виробами в спеціалізованих магазинах.

Мета роботи – дослідження методів організації та управління інвестиційною діяльністю підприємства, спрямованих на підвищення ефективності реалізації інвестиційних проєктів та стимулювання розвитку підприємства.

Методи дослідження – метод аналізу і синтезу, моделювання, діалектичний і системний підхід до економічних явищ і процесів.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що позиціонування інвестиційної стратегії в загальній корпоративній стратегії розвитку підприємства є гарантією ефективного розвитку торговельного підприємства ТОВ «КИСЕТ» в довгостроковій перспективі.

Розкрито концептуальні основи досліджень в процесі управління інвестиціями; досліджено фактори, що впливають на розвиток інвестиційної діяльності підприємств. Проведено аналіз результатів господарської та інвестиційної діяльності ТОВ «КИСЕТ». Розроблено алгоритм формування інвестиційної стратегії ТОВ «КИСЕТ» та наведено процедуру розробки інвестиційного плану для ТОВ «КИСЕТ».

ІНВЕСТИЦІЇ, ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ, ІНВЕСТИЦІЙНА СТРАТЕГІЯ, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОЄКТ.

ABSTRACT

Graduation qualification work: 33 pp., 8 figures, 46 tables, 30 sources.

The object of investigation is the investment activity of the enterprise.

The subject of investigation is the process of formation and development of investment activity of trade enterprises.

The enterprise, which is identified by the robot – LLC «KISSET», is located at the address: Kharkiv region, smt. Pokotylyivka, st. Frunze, 17. The main type of activity of the partnership is the retail sale of alcoholic beverages and milkweed in specialized stores.

Meta-works – research of methods of organization and management of investment activities of enterprises, aimed at increasing the effectiveness of the implementation of investment projects and stimulating the development of hospitality.

Research methods – method of analysis and synthesis, modeling, dialectical and systematic approach to economical objects and processes.

The practical significance of the obtained results lies in the fact that the positioning of the investment strategy in the overall corporate strategy for the development of the enterprise guarantees the effective development of the trading enterprise of LLC «KISSET» in a long-term perspective.

Explicit conceptual basis for research in the process of investment management; Factors that influence the development of investment activity of enterprises have been identified. An analysis of the results of government and investment activities of LLC «KISSET» was carried out. An algorithm for forming the investment strategy of LLC «KISSET» has been developed and a procedure for developing an investment plan for LLC «KISSET» has been established.

INVESTMENT, INVESTMENT ACTIVITY, INVESTMENT STRATEGY,
INVESTMENT PROJECT.

ЗМІСТ

Вступ.....	8
Розділ 1 Теоретичні підходи до формування та реалізації інвестиційної діяльності підприємства.....	10
1.1 Концептуальні основи досліджень в процесі управління інвестиціями..	10
1.2 Дослідження факторів, що впливають на розвиток інвестиційної діяльності підприємств.....	13
Розділ 2 Аналіз управління інвестиційною діяльністю підприємства.....	16
2.1 Аналіз результатів господарської діяльності ТОВ «КИСЕТ».....	16
2.2 Аналіз результатів інвестиційної діяльності ТОВ «КИСЕТ».....	18
Розділ 3 Розробка заходів щодо управління інвестиційною діяльністю підприємства.....	23
3.1 Алгоритм формування інвестиційної стратегії ТОВ «КИСЕТ».....	23
3.2 Процедура розробка інвестиційного плану для ТОВ «КИСЕТ».....	29
Висновки.....	33
Список використаних джерел.....	35
Додатки	
Додаток А Аналіз підходів до трактування економічної категорії «інвестиції».....	39
Додаток Б Аналіз підходів до трактування економічної категорії «інвестиційна діяльність».....	40
Додаток В Класифікація інвестицій підприємств	41
Додаток Г Багаторівнева функціональна система управління інвестиційною діяльністю підприємства	42
Додаток Д Класифікація факторів, які впливають на розвиток інвестиційної діяльності торговельних підприємств.....	43
Додаток Ж Фінансова звітність ТОВ «КИСЕТ».....	44
Додаток З Результати аналізу господарської діяльності.....	46

Додаток І Схема основних задач, що спрямовані на управління інвестиційною діяльністю підприємств.....	47
Додаток К Структурно-логічна модель формування інвестиційної стратегії.....	48
Додаток Л Дерево рішень інвестиційного проєкту.....	49
Додаток М Кількісна оцінка ризиків реалізації інвестиційної стратегії ТОВ «КИСЕТ».....	50

ВСТУП

В сучасних умовах розвитку економіки в Україні найбільш актуальною проблемою є підвищення ефективності діяльності торговельних підприємств. Ринкова трансформація української економіки мала значний вплив на діяльність торговельних підприємств. Разом з тим, вивчення і аналіз опублікованих за даним напрямком методологічних концепцій, методик і практичних розробок дозволив зробити висновок про те, що доцільно адаптувати теоретичні основи формування інвестиційної діяльності вітчизняних підприємств до сучасних економічних реалій, розробити методичний підходи для реалізації стратегічних цілей, вибору відповідних напрямків інвестування та джерел фінансування реальних інвестицій. Такий підхід до дослідження недостатньо представлений, що визначає актуальність теми даного дослідження.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в дослідженні методів організації та управління інвестиційною діяльністю підприємства, спрямованих на підвищення ефективності реалізації інвестиційних проєктів та стимулювання розвитку підприємства.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

- розкрити концептуальні основи досліджень в процесі управління інвестиціями;
 - дослідити фактори, що впливають на розвиток інвестиційної діяльності підприємств;
 - провести аналіз результатів господарської діяльності ТОВ «КИСЕТ»;
 - провести аналіз результатів інвестиційної діяльності ТОВ «КИСЕТ»;
 - розробити алгоритм формування інвестиційної стратегії ТОВ «КИСЕТ»;
 - навести процедуру розробки інвестиційного плану для ТОВ «КИСЕТ».
- Об'єктом дослідження є інвестиційна діяльність підприємства.

Предметом дослідження є процес формування і розвитку інвестиційної діяльності підприємства торгівлі.

Підприємство, на базі якого виконувалась кваліфікаційна робота – товариство з обмеженою відповідальністю «КИСЕТ», що знаходиться за адресою: Харківська обл., смт. Покотилівка, вул. Фрунзе, 17. Основний вид діяльності товариства – роздрібна торгівля напоями та тютюновими виробами в спеціалізованих магазинах.

Теоретико-методологічною основою дослідження є роботи вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів з проблем підвищення результатів інвестиційної діяльності торговельного підприємства, таких як Рут Френклін Р., У. Шарпа, І. Бланка, В. Гриньової, С. Дідуха, Т. Пічугіної, О. Петухова, Т. Теплової, А. Черепи та інші.

Методологія дослідження ґрунтується на загальних методах пізнання, таких як аналіз і синтез, моделювання, діалектичний і системний підхід до економічних явищ і процесів.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що позиціонування інвестиційної стратегії в загальній корпоративній стратегії розвитку підприємства є гарантією ефективного розвитку торговельного підприємства ТОВ «КИСЕТ» в довгостроковій перспективі.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Концептуальні основи досліджень в процесі управління інвестиціями

В сучасних умовах господарювання, які характеризуються нестабільністю зовнішнього середовища, зростанням конкуренції на ринку, падінням купівельної спроможності споживачів, важливим аспектом господарської діяльності підприємств є інвестиційна діяльність.

Стратегія економічного розвитку країни передбачає активізацію інвестиційної діяльності підприємств та залучення значних інвестицій, в тому числі у сфері торгівлі, яка останнім часом динамічно розвивається. Інвестиційна діяльність полягає у вкладенні інвестицій, а також інших діях, які пов'язані із здійсненням заходів по збільшенню прибутку. Кожне торговельне підприємство прагне посилити свої конкурентні переваги з метою залучення інвестиційних ресурсів на ринку на більш вигідних для себе умовах.

Проблемам інвестиційної діяльності присвячено значну кількість наукових праць зарубіжних та вітчизняних вчених, серед яких Френклін Р., У. Шарп, В. Гриньова, С. Дідух, Т. Пічугіна, О. Петухова, А.Череп та інші. В цих роботах досліджено сутність інвестицій, джерела інвестицій, поняття інвестиційної діяльності підприємств, методи оцінки інвестицій.

Зарубіжні дослідники Б. Берман та Дж. Еванс досліджували типові види інвестицій та їх застосування в нових технологіях роздрібної торгівлі. Б. Вейтц та М. Леві розкрили роль інвестицій в забезпеченні високих показників торгівлі. Г. Хагстром досліджував стратегії інвестиційної діяльності в торгівлі. Мазаракі А. та І. Бланком сформульовані основні тенденції інвестиційної діяльності підприємств оптової і роздрібної торгівлі. Та не зважаючи на значну кількість праць присвячених проблемі інвестиційної діяльності, можна зробити висновок про відсутність єдиного підходу до сутності інвестицій та

інвестиційної діяльності торговельних підприємств, що визначає актуальність теми дослідження.

Інвестиції відіграють значну роль у довгостроковому розвитку торговельного підприємства та досягненні його стратегічних цілей. Для подальшого дослідження визначимо сутність категорій «інвестиції» (таблиця А.1, додаток А). За результатами проведеного аналізу можна сформулювати авторське визначення категорії «інвестиції» на основі системного підходу з урахуванням специфіки торговельних підприємств, інвестиції торговельного підприємства – це система фінансово-економічних відносин, що виникають в процесі накопичення інвестиційних ресурсів торговельного підприємства та їх вкладення в об'єкти інвестування, з урахуванням ризиків, що виникають, з метою відшкодування інвестованих коштів та отримання доходів від їх експлуатації в майбутньому.

На теперішній час не існує єдиного підходу до тлумачення економічної категорії «інвестиційна діяльність». На сьогоднішній день існують визначення в «широкому» та «вузькому» значенні, що ускладнює процес дослідження. Таким чином виникає необхідність провести аналіз основних підходів до трактування цієї категорії (таблиця Б.1, додаток Б).

Інвестиційну діяльність можна розглядати з системної точки зору, яка має високу ступінь складності зв'язків між елементами цієї системи, негативний вплив зовнішніх факторів. Таким чином виходячи з аналізу тлумачень терміну «інвестиційна діяльність» та використовуючи системний підхід пропонується наступне авторське визначення цієї категорії. Інвестиційна діяльність – це система фінансово-економічних відносин, які виникають при вкладенні коштів в об'єкти інвестування з метою повного повернення інвестицій та одержання прибутку в результаті експлуатації об'єкту інвестицій.

В роботі [16] автори визначають, що в процесі інвестування передбачається отримання наступних результатів:

- повернення вартості інвестованих ресурсів;

– отримання доданого фінансового результату як засобу зацікавлення інвестора в інвестиційному процесі.

Підвищення ефективності управління інвестиціями на торговельному підприємстві можливе шляхом розробки та проведення наступних заходів:

- аналіз взаємовідносин із зовнішнім середовищем;
- мобілізація наявних ресурсів підприємства з метою виконання запланованих інвестиційних результатів;
- аналіз раціональності використання залучених інвестиційних ресурсів;
- аналіз взаємодії структурних підрозділів підприємства, які задіяні в інвестиційному процесі;
- аналіз ризиків інвестиційної діяльності.

На процес інвестування на торговельному підприємстві негативно впливає значна кількість зовнішніх та внутрішніх факторів, вивчення яких дозволяє провести розробку ефективної інвестиційної політики. Поняття та сутність інвестиційної політики трактуються різними авторами в залежності від стратегічних цілей підприємства, сфери його діяльності. На наш погляд, найбільш точним є наступне визначення, представлене в роботі Т. Ю. Коритько та О. М. Крук – інвестиційна політика – це елемент загальної стратегії підприємства, що є сукупністю різних підходів і рішень, які направлені на формування і реалізацію найбільш ефективних способів вкладення капіталу, що гарантують фінансову стійкість підприємства, а також постійне відтворення інвестиційного процесу, що в сукупності забезпечують виконання стратегічних цілей розвитку підприємства (підвищення чистого прибутку; забезпечення добробуту акціонерів; збільшення ринкової вартості підприємства; розширення обсягу операційної діяльності та ін.) [17].

Дане визначення найбільш повне, так як відображає сутність інвестиційної політики, яка ґрунтується на наукових принципах є забезпечення інвестиційної привабливості та стійкого економічного розвитку. Основними завданнями інвестиційної політики торговельного підприємства є раціональний

розподіл ресурсів між інвестиційними проектами та забезпечення високої ефективності інвестиційної діяльності.

Таким чином, можна зробити висновок про те, що вирішення проблем управління інвестиційної діяльності торговельних підприємств потребує змін у державній інвестиційній політиці з урахуванням складної економічної ситуації в державі.

1.2 Дослідження факторів, що впливають на розвиток інвестиційної діяльності підприємств

Для того, щоб краще зрозуміти сутність інвестицій, їх класифікують за різними напрямками і ознаками. Існують різні підходи до класифікацій інвестицій торговельного підприємства, які можна представити наступним чином (рисунок В.1, додаток В).

За об'єктами інвестування інвестиції поділяються на фінансові (портфельні), реальні (інвестиції в фізичні активи) і інвестиції в нематеріальні активи. Реальні інвестиції передбачають вкладення капіталу у виробництво, на його створення і розвиток. В результаті здійснення реальних інвестицій формується основний і оборотний капітал підприємства. Відповідно, реальні інвестиції складаються з двох частин: інвестиції в основний капітал та інвестиції в оборотний капітал. Інвестиції в основний капітал (основні засоби), в тому числі витрати на нове будівництво, розширення, реконструкцію і технічне переозброєння діючих підприємств, придбання машин, обладнання, інструменту, інвентарю, проектно-вишукувальні роботи та інші витрати, визначаються в законодавстві як капітальні вкладення.

За тривалістю інвестування інвестиції поділяються на короткострокові, середньострокові і довгострокові: короткострокові – коли період вкладення менш одного року; середньострокові – період вкладення становить від одного року до трьох років; довгострокові – вкладення на тривалий період часу (більше трьох років). Це інвестиції в реальний сектор економіки.

За формами відтворення в реальному секторі: на створення об'єкта підприємницької діяльності: створення підприємств та інше; на розширення виробництва: збільшення обсягів випуску існуючої продукції, налагодження випуску нової продукції; на реконструкцію, технічне переозброєння: реконструкція та перепрофілювання основних фондів; оновлення, заміна, модернізація обладнання.

За характером впливу на кінцевий результат: початкові, тобто інвестиції на створення підприємства; екстенсивні, тобто спрямовані на розширення, модернізацію виробництва; пасивні – на виживання; активні – зростання доходу, конкурентоспроможності.

За характером участі інвестора в інвестиційному процесі: прямі інвестиції, які здійснюються за безпосередньої участі інвестора у виборі проектів інвестування і вкладенні коштів; непрямі інвестиції, які мають місце, коли інвестор бере участь у виборі об'єкта інвестування опосередковано, з залученням третіх осіб.

За регіональною ознакою: інвестиції, здійснювані всередині країни; інвестиції за кордоном.

За методом розрахунку: валові інвестиції; чисті інвестиції.

В Україні інвестиції здійснюються головним чином у формі капітальних вкладень. Їх класифікують за такими ознаками [13]: галузевої, технологічної, відтворювальної структури.

Процес управління інвестиційною діяльністю підприємства базується на певному механізмі. Механізм інвестиційного менеджменту на підприємстві являє собою систему основних елементів, що регулюють процес розробки і реалізації інвестиційних рішень. Принципову схему побудови багаторівневої функціональної системи управління інвестиційною діяльністю надано на рисунку Г.1, додаток Г. Сучасні підходи до класифікації факторів поділяє їх на дві групи: на зовнішні (екзогенні) та внутрішні (ендогенні). Таким чином, на основі загальноприйнятої класифікації доцільно провести поділ факторів на

внутрішні і зовнішні з метою подальшого аналізу та оцінки їх інноваційного потеналу [19, 28].

Сукупність ендогенних і екзогенних факторів для аналізу інноваційного середовища торговельних підприємств доцільно представити у вигляді груп елементів (рисунок Д.1, додаток Д).

Найбільш значущими ендогенними факторами розвитку інноваційного потенціалу торговельних підприємств є організаційно-управлінський потенціал, фінансово-економічний потенціали підприємства, які в цілому визначають можливості для впровадження інновацій.

В системі функціонування торговельних підприємств інвестиції відіграють досить важливу роль, а саме: сприяють створенню і модернізації основних фондів торгових підприємств, дозволяють удосконалювати техніку і технологію за рахунок розвитку науково-технічного прогресу, забезпечують умови розвитку малого бізнесу в торгівлі, створюють умови для розвитку торгівлі як основний бюджетоутворювальної галузі народного господарства, виступають головним інструментом реалізації інноваційної політики.

Таким чином, на основі аналізу тлумачень терміну «інвестиційна діяльність» та використовуючи системний підхід пропонується наступне авторське визначення цієї категорії. Інвестиційна діяльність – це система фінансово-економічних відносин, які виникають при вкладенні коштів в об'єкти інвестування з метою повного повернення інвестицій та одержання прибутку в результаті експлуатації об'єкту інвестицій.

Дослідження факторів, що впливають на розвиток інвестиційної діяльності торговельних підприємств показало, всі фактори можна поділити на ендогенні та екзогенні факторів Найбільш значущими ендогенними факторами розвитку інноваційного потенціалу торговельних підприємств є організаційно-управлінський потенціал, фінансово-економічний потенціали підприємства, які в цілому визначають можливості для впровадження інновацій.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

2.1 Аналіз результатів господарської діяльності ТОВ «КИСЕТ»

Об'єктом аналізу є торговельне підприємство «КИСЕТ». Організаційно-правова форма – товариство з обмеженою відповідальністю. ТОВ «КИСЕТ» знаходиться за адресою: Харківська обл., смт. Покотилівка, вул. Фрунзе, 17. Основний вид діяльності – роздрібна торгівля напоями та тютюновими виробами в спеціалізованих магазинах. Основною метою діяльності ТОВ «КИСЕТ» є здійснення підприємницької діяльності і отримання прибутку на основі задоволення потреб громадян, в продукції, та наданих послугах в сферах, що визначені предметом діяльності підприємства.

Схему організаційної структури управління ТОВ «КИСЕТ» представлено на рисунку 2.1.

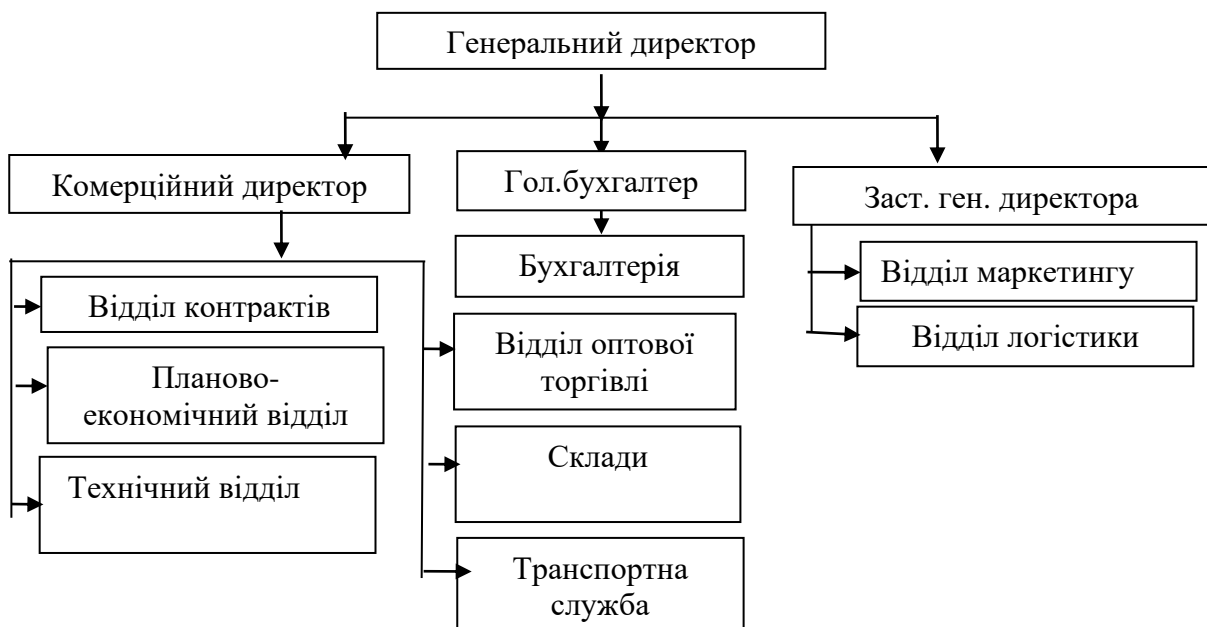

Рисунок 2.1 – Організаційна структура ТОВ «КИСЕТ»

Джерело: складено автором

Проведений аналіз основних показників ТОВ «КИСЕТ» проводився на основі фінансової звітності (додаток Ж). Результати аналізу свідчать про стабільну роботу підприємства з позитивною динамікою росту (таблиця 3.1, додаток 3). Товарообіг у 2022 р. перевищив показник 2021 р. та становив 2326722 тис. грн. Збільшення собівартості реалізованої продукції у 2022 р. на 166946 тис.грн. (147,4 %), а в 2023 р. на 62718 тис.грн. відбулося в основному за рахунок збільшення витрат на збут на 164,3. Збільшення витрат у 2023 р. більш ніж в 4 рази є не досить позивною тенденцією, але такий стрімкий зріст можна зрозуміти збільшенням обсягу товарообороту, що в свою чергу сприяло збільшенню чисельності працівників, а отже і збільшенню адміністративних витрат. Чистий прибуток у 2023 р. збільшився на 4296 тис.грн., і склав 7602 тис.грн.

Аналіз наявності, складу і структури засобів підприємства за 2021-2023 рр. за даними балансів (Додаток Ж) представлений у додатку 3 таблиця 3.2. За даними видно, що активи підприємства у 2023 р. порівняно з 2022 р. збільшилися на 82071 тис. грн., що склало +124,9 %, а у 2022 р. в порівнянні з 2021 р. активи підприємства також збільшилися на 27201 тис. грн., що склало 121,2 %. Основні засоби підприємства зменшилися у 2023 р. порівняно з 2022 р. на 570,0 тис. грн., що склало 97,4 %, а у 2022 р. в порівнянні з 2021 р. збільшилися на 3956 тис. грн., що склало 122,2 %. Нематеріальні активи підприємства у 2023 р. збільшилися на 1227 тис. грн., що склало +101,6 %, а у 2022 р. збільшилися на 134 тис. грн. Максимальний приріст у 2023 році порівняно з 2022 році спостерігався по статті «Нематеріальні активи» (+121,13 %), а найменший – по статті «Матеріальні оборотні засоби» (+49,73 %). Максимальний приріст у 2022 р. порівняно з 2021 р. спостерігався по статті «Грошові кошти і поточні фінансові інвестиції» (+84,99 %), а зменшення відбулося по статті «Обігові кошти» (-3,44 %). Обігові кошти підприємства у 2023 р. збільшилися на 87063 тис. грн., що склало +44,57 %, а у 2022 р. зменшилися на 6127 тис. грн., що склало -3,44 %.

Таким чином, можна зробити висновок, що підприємство максимально інвестувало кошти в основні засоби у 2022 р. про що свідчать максимальні показники приросту, а у 2023 р. – у обігові активи.

В таблиця 2.1 представимо результати розрахунку основних показників фінансової стійкості за 2021-2023 рр. За даними таблиці можна зробити наступні висновки. Коефіцієнт фінансової автономії протягом 2021-2023 рр. знаходиться поза межами нормативу ($<0,5$), що свідчить про високу залежність підприємства від зовнішніх кредиторів. Коефіцієнт маневреності має від'ємне значення, що свідчить про недостатність власних джерел для забезпечення поточної діяльності підприємства.

Таблиця 2.1 – Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості підприємства

№	Показник	Нормативне значення	Значення по рокам			Відхилення по рокам, +/-	
			2021	2022	2023	2022/2021	2023/2022
1	Коефіцієнт фінансової автономії	$>0,5$	0,05	0,08	0,07	+0,03	-0,01
2	Коефіцієнт фінансової залежності	<2	20,96	12,97	14,90	-7,99	+1,92
3	Коефіцієнт фінансового ризику	$\leq 0,5$	19,96	11,97	13,90	-7,99	+1,92
4	Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-	-0,66	-0,48	0,01	+0,18	+0,49

Джерело: складено автором

Така ситуація не є позитивною для підприємства, а тому на майбутнє необхідно збільшувати власний капітал, перш за все, за рахунок збільшення прибутку підприємства, адже така ситуація негативно впливає на ліквідність підприємства зокрема, та фінансову стійкість підприємства у цілому.

2.2 Аналіз результатів інвестиційної діяльності ТОВ «КИСЕТ»

Інвестиційна політика торговельного підприємства – це сукупність видів діяльності підприємства для здійснення інвестиційних вкладень, яка

спрямована на сталий розвиток підприємства та отримання економічного та соціального ефектів за рахунок. Ефективна інвестиційна політика торговельного підприємства повинна мати змогу адаптації до швидкої змін зовнішнього середовища.

Головна мета управління інвестиційною діяльністю підприємства заключається в забезпеченні максимізації власників підприємства в поточному і перспективному періоді. Для досягнення даної мети виділяють ряд задач, які рпредставлено в таблиці I.1, додаток I.

Структура інвестицій ТОВ «КИСЕТ» в основний капітал за джерелами фінансування за останні роки істотно змінилася, про що свідчать дані, наведені в таблиці 2.2.

На основі аналізу цих даних можна зробити наступні висновки: технологічна структура інвестицій покращилася, так як частка інвестицій, що спрямовуються на придбання обладнання, за аналізований період збільшилася з 21 % до 33 % за рахунок скорочення частки інвестицій (з 58 % до 47 %), які направляються на будівельно-монтажні роботи. Інші капітальні роботи і витрати з 2019 р. по 2023 р. мали тенденцію до зниження (з 21 % до 13 %), а в наступні роки - до підвищення (з 13 % до 20 %).

Таблиця 2.2 – Технологічна структура інвестицій в основний капітал ТОВ «КИСЕТ» (у відсотках до підсумку)

№	Структура інвестицій	Роки				
		2019	2020	2021	2022	2023
1	Інвестиції в основний капітал - всього	100	100	100	100	100
2	в тому числі на:					
3	будівельно-монтажні роботи	63	60	55	47	47
4	обладнання, інструмент, інвентар	24	27	28	34	33
5	інші капітальні роботи і витрати	13	13	17	19	20

Джерело: складено автором

Частка власних коштів за аналізований період змінювалася суперечливо: з 2019 р. по 2021 р. мала тенденцію до підвищення (з 49,0 підвищилася до 60,8 %), а з 2021 р. по 2023 р. – тенденцію до зниження; за цей період для

власних коштів у фінансуванні інвестицій знизилася з 60,8 % до 46,1 %. До 2021 року амортизаційні відрахування як джерело фінансування капітальних вкладень грали більш істотну роль в порівнянні з прибутком, що залишається в розпорядженні підприємства. Після 2021 р. їх частка стала знижуватися.

Залучені кошти як джерело фінансування інвестицій ТОВ «КИСЕТ» за аналізований період також змінювалися суперечливо: за 2019-2021 рр. частка залучених коштів мала тенденцію до зниження і за цей період вона знизилася з 51,0 % до 39,2 %, а з 2020 р. – тенденцію до зростання (з 39,2 % до 53,9 %). На основі цих змін можна зробити наступні висновки: в цілому структура інвестицій ТОВ «КИСЕТ» в основний капітал за джерелами фінансування має тенденцію до поліпшення (таблиця 2.3).

Таблиця 2.3 – Структура інвестицій ТОВ «КИСЕТ» в основний капітал за джерелами фінансування

№	Структура інвестицій	Роки				
		2019	2020	2021	2022	2023
1	Інвестиції в основний капітал - всього	100	100	100	100	100
2	в тому числі за джерелами фінансування:					
3	власні кошти	49,0	52,3	60,8	53,2	52,4
4	з них:					
5	прибуток, що залишається в розпорядженні організації	20,9	15,0	13,2	13,2	15,9
6	амортизація	22,6	27,6	26,5	-	-
7	залучені засоби	51,0	47,7	39,2	46,8	47,6

Джерело: складено автором

Проведемо аналіз динаміки коефіцієнтів ефективності фінансування капітальних інвестицій підприємства. Як можна побачити з наведених даних, товарооборот на 1 грн. капітальних інвестицій торговельного підприємства ТОВ «КИСЕТ» в цілому за роки, що розглядаються, мав тенденцію до зниження. Найбільше зниження цього показника відбулося у кризовий період в Україні – в 2022-2023 рр.

Динаміка коефіцієнтів ефективності фінансування капітальних інвестицій торговельного підприємства ТОВ «КИСЕТ» за 2020-2023 рр. надано в

таблиці 2.4. Товарооборот на 1 грн. капітальних інвестицій в ці роки становив відповідно 65,3 грн. та 65,5 грн. Таке зниження даного показника у 2020 р. зумовлене тим, що темпи нарощення капітальних інвестицій випереджали темпи зростання товарообороту торговельного підприємства (29,3 % проти 13,0 %). Дана тенденція стосовно показника товарообороту на 1 грн. інвестицій збереглася і в 2022 р. завдяки стабільності обсягів реалізації та обсягів капітальних вкладень (темпи росту даних показників становили відповідно 1,9 % та 1,7 %).

Таблиця 2.4 – Динаміка коефіцієнтів ефективності фінансування капітальних інвестицій торговельного підприємства ТОВ «КИСЕТ»

№	Показник	В середньому за рік			
		2020	2021	2022	2023
1	Товарооборот на 1 грн. капітальних інвестицій (віддача)	74,7	65,3	65,5	72,0
2	Фінансовий результат до оподаткування на 1 грн. капітальних інвестицій	0,79	0,89	0,39	- 0,27
3	Коефіцієнт рентабельності (збитковості) капітальних інвестицій	0,397	0,494	0,008	-0,592

Джерело: складено автором

Аналіз динамічних змін значень показника фінансового результату до оподаткування на 1 грн. капітальних інвестицій також показав зниження ефективності інвестування ТОВ «КИСЕТ» у зазначеному періоді. В аналізованому періоді відбулося суттєве зниження коефіцієнта рентабельності (збитковості) капітальних інвестицій торговельних підприємств. Так, з 0,397 у 2019 р. даний показник знизився до -0,592. У 2023 р. мав від'ємне значення показника рентабельності, оскільки мали збиток у даному періоді за підсумками здійснення фінансово-господарської діяльності

Виходячи з проведеного аналізу, вважаємо, що торговельному підприємству ТОВ «КИСЕТ» слід зробити акцент на інноваційній складовій інвестиційної діяльності.

Успішні інновації торговельного підприємства сприятимуть привабленню покупців, розширенню клієнтської бази, зростанню прибутку та зміцненню лояльності споживачів. Найактуальнішими напрямками капітального інвестування на підприємстві мають стати інноваційні інвестиції в нерухомість, технічні та технологічні інноваційні інвестиції та інформаційні інвестиції.

Отже проведені дослідження показали, що інвестиційна активність ТОВ «КИСЕТ» в аналізованому періоді була в цілому недостатньою, тому слід зробити акцент на активізації інвестиційно-інноваційної діяльності, яка сприятиме збільшенню обсягів продажів, створенню сприятливого іміджу підприємства та удосконаленню торгово-технологічного процесу завдяки впровадженню технологічних інновацій.

Аналіз показників господарської діяльності показав, що товарообіг у 2022 р. перевищив показник минулого року та становив 2326722 тис. грн. Збільшення собівартості реалізованої продукції у 2022 р. на 1560724 тис. грн. (147,4 %) відбулося в основному за рахунок збільшення витрат на збут на 164,3. активи підприємства у 2023 р. порівняно з 2022 р. збільшилися на 82071 тис. грн., що склало +37,22 %, а у 2022 р. в порівнянні з 2021 р. активи підприємства також збільшилися на 27201 тис. грн., що склало +14,07 %. Основні засоби підприємства зменшилися у 2023 р. порівняно з 2009 р. на 570,0 тис. грн., що склало -3,1 %, а у 2022 р. в порівнянні з 2021 р. збільшилися на 3956 тис. грн., що склало +27,42 %.

Проведено аналіз інвестиційної діяльності підприємства. Встановлено, що підприємство максимально інвестувало кошти у основні засоби у 2022 р. про що свідчать максимальні показники приросту, а у 2023 р. – у обігові активи.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА ЗАХОДІВ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

3.1 Алгоритм формування інвестиційної стратегії ТОВ «КИСЕТ»

З огляду на раніше описані чинники, своєчасна розробка інвестиційної стратегії є актуальною. Її наявність дозволить найбільш ефективно нівелювати негативний вплив несприятливих економічних чинників, а також планувати і реалізовувати проекти розвитку підприємств торгівлі. На основі проведеного в п.п. 1.1 аналізу думок вчених, вважаємо за можливе запропонувати алгоритм формування інвестиційної стратегії з урахуванням особливостей торговельних підприємств (рисунок К.1, додаток К).

Розглянемо більш докладно послідовність основних етапів запропонованого алгоритму розробки та реалізації інвестиційної стратегії торговельного підприємства:

1. Формування загальних цілей інвестиційної стратегії. В рамках управління інвестиційною діяльністю необхідно керуватися чітко поставленими стратегічними цілями, без яких неможливо здійснення регулювання процесу прийняття управлінських рішень на кожній з стадій реалізації інвестиційної стратегії. Комплекс цілей інвестиційної стратегії повинен забезпечувати відбір інвестиційних проектів з урахуванням фактора ризику, а також способів їх фінансування.

2. На наступному етапі проводиться комплексна оцінка зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на інвестиційний потенціал торговельного підприємства. На цьому етапі використовуються наступні інструменти: SWOT - аналіз, PEST - аналіз, портфельний аналіз, аналіз сценаріїв та інші.

3. На даному етапі проводиться вибір та постановка цілей інвестиційної діяльності по оновленню основних фондів підприємства.

4 На основі уточнення цілей інвестиційної стратегії торговельного підприємства проводиться оцінка її фінансового забезпечення. При цьому розглядаються наступні варіанти фінансового забезпечення: фінансові ресурси власні та залучені у зовнішніх інвесторів; фінансові ресурси власні та позикові в кредитних установах; фінансові ресурси власні, залучені та позикові.

5. Наступним етапом проводиться вибір найбільш ефективного варіанту фінансування, який забезпечує досягнення мети інвестиційної діяльності торговельного підприємства.

6. Далі проводиться уточнення мети інвестиційного проєкту торговельного підприємства та визначення часових параметрів реалізації інвестиційної стратегії.

7. На заключному етапі відбувається організація контролю за перебігом виконання розробленої інвестиційної стратегії для своєчасного вжиття заходів щодо модернізації і корегування раніше розробленої інвестиційної стратегії

Для адекватного формування інвестиційної стратегії ТОВ «КИСЕТ» сформулюємо ряд концептуальних положень, що дозволяють позначити прийнятну точку зору на здійснення даного процесу. Завдання, щодо формування інвестиційної стратегії ТОВ «КИСЕТ» повинні:

- бути підпорядковані головній меті забезпечення сталого розвитку підприємства на основі впровадження інвестицій;
- раціонально та ефективно використовувати інвестиційні ресурси в умовах їх обмеженості та альтернативності напрямків їх вкладень;
- забезпечувати високий економічний ефект інвестиційної діяльності;
- бути орієнтованими на концепцію державної інвестиційної політики.

Таким чином, визначення сутності та позиціонування інвестиційної стратегії в загальній корпоративній стратегії розвитку підприємства, формування та реалізації необхідних для її здійснення управлінських рішень, є гарантією успішного розвитку ТОВ «КИСЕТ» в довгостроковій перспективі.

Відповідно до ситуації, що склалася на підприємстві, а саме: компанія ТОВ «КИСЕТ» планує реалізацію інвестиційного проекту та відкриття додаткового торговельного майданчику, існують 2 альтернативи:

- А – покупка майданчика розміром 250 кв.м. – вартістю 550000 тис.грн.;
- Б – оренда майданчику 100 кв.м. іншого магазину вартістю 144000 тис.грн.

При сприятливому ринку по альтернативі А буде отриманий валовий прибуток 1200000 тис. грн., по альтернативі Б – отримаємо валовий прибуток 600000 тис. грн. При не сприятливому ринку по альтернативі А торговельний майданчик зазнає витрат 200000 грн., по альтернативі Б – майданчик зазнає витрат 60000 грн. Вірогідність сприятливого ринку – 0,4. – ТОВ «КИСЕТ» може використовувати послуги маркетингової фірми для проведення додаткових досліджень ринку – вартість послуг на дослідження складає 25000 грн. Дослідження може бути вдале або не вдале. Вірогідність вдалого дослідження – 0,6. При вдалому дослідженні вірогідність сприятливого ринку складає – 0,67, вірогідність несприятливого ринку складає – 0,33. При невдалому дослідженні вірогідність сприятливого ринку складає 0,25; вірогідність несприятливого ринку складає – 0,75.

Вибір найкращого варіанту інвестиційного проекту в умовах невизначеності проводитимемо за допомогою побудови дерева рішень. Результат побудови дерева рішень вибору найкращого інвестиційного проекту матиме наступний вигляд (рисунок Л.1, додаток Л).

Проведемо вибір кращого варіанту за допомогою розрахунку максимальної грошової віддачі EMV (формула 3.1):

$$EMV_i = \sum B_i \times P_i, \quad (3.1)$$

де B_i – віддача від i -ої альтернативи;

P_i – вірогідність впливу i -ої альтернативи.

Значення максимальної грошової віддачі по різних варіантам складе:

$$EMV_1 = (0,67 \times 1200000) + (0,33 \times (-200000)) = 804000 - 66000 - 550000 - 25000 = +163000 \text{ тис. грн.}$$

$$EMV_2 = 402000 - 19800 - 144000 - 25000 = 213200 \text{ тис. грн.}$$

$$EMV_3 = (0,25 \times 1200000) + (0,75 \times (-200000)) = 300000 - 150000 - 550000 - 25000 = -425000 \text{ тис. грн.}$$

$$EMV_4 = 150000 - 45000 - 144000 - 25000 = -64000 \text{ тис. грн.}$$

$$EMV_5 = (0,4 \times 1200000) + (0,6 \times (-200000)) = 480000 - 120000 - 550000 = -190000 \text{ тис. грн.}$$

$$EMV_6 = (0,4 \times 600000) + (0,6 \times (-60000)) = 240000 - 36000 - 144000 = 60000 \text{ тис. грн.}$$

Отже, можна зробити висновок, що найкраща альтернатива $EMV_1 = 163000$ тис. грн., тобто оренда приміщення розміром 100 кв. м., при вдалому маркетинговому дослідженні при сприятливому ринку. Найгірша альтернатива EMV_3 – варіант А, при сприятливому ринку, але невдалому дослідженні.

Проведемо аналіз витрат на фінансування інвестиційного проекту. Сума проекту 200 тис. грн. У проекті фінансування проводиться наступним чином:

- 70 % за рахунок власних коштів підприємства (140 тис. грн.);
- 30 % за рахунок банківської позики (60 тис. грн.)

Кредит береться терміном на 3,5 роки. Його сума розподіляється рівномірно. Якщо кредит буде видано банком 23.07.2024 р., останній термін сплати кредиту і відсотків по ньому 23.01.2028 р.:

- 1 розрахунковий період 23.07.2024 р. – 23.07.2025 р.
- 2 розрахунковий період 23.07.2025 р. – 23.07.2026 р.
- 3 розрахунковий період 23.07.2026 р. – 23.07.2027 р.
- 4 розрахунковий період 23.07.2027 р. – 23.01.2028 р.

Кожного розрахункового періоду повертатиметься сума кредиту + відсотки. Відсотки розраховуються за формулою (3.2):

$$FVI = \frac{PV * r * n}{T * 100}, \quad (3.2)$$

де FVI – сума відсотків за розрахунковий період;

r – відсоткова ставка;

n – кількість днів у розрахунковому періоді, дн.;

T – кількість днів у році за умовами угоди, дн.

У першому розрахунковому періоді підприємство поверне банку $\frac{60000 * 15 * 365}{36500} = 9000$ (відсотки) + 15 000 (частина кредиту) = 24 000 грн.

У другому розрахунковому періоді підприємство поверне банку $\frac{45000 * 15 * 365}{36500} = 6750$ (відсотки) + 15 000 (частина кредиту) = 21750 грн.

У третьому розрахунковому періоді підприємство поверне банку $\frac{30000 * 15 * 365}{36500} = 4500$ (відсотки) + 15 000 (частина кредиту) = 19500 грн.

У другому розрахунковому періоді підприємство поверне банку $\frac{15000 * 15 * 365}{36500} = 2250$ (відсотки) + 15 000 (частина кредиту) = 17250 грн.

На основі експертної оцінки значущості та ймовірності настання несприятливих подій зробимо кількісну оцінку ризиків реалізації інвестиційної стратегії ТОВ «КИСЕТ». Ранжування всіх виявлених ризиків за ймовірністю виникнення і серйозності наслідків (збитку) було здійснено відповідно до шкали, відображеної в таблиці М.1, додаток М.

Аналіз причин та наслідків ризиків що виникають при реалізації інвестиційного проєкту показано в таблиці М.2, додаток М.

В таблиці М.3, додаток М, визначено ризикові зони при відкритті нового торговельного майданчика. За наявними даними можна передбачити наявність залежності між показниками небезпеки, вірогідності і важливості ризику. Щоб переконатися в цьому, ранжуємо ризики в порядку зростання їх небезпеки. Поруч запишемо відповідні їм значення вірогідності і важливості. Підтвердимо наявність відміченого взаємозв'язку розрахунком ковзаючих трирівневих

середніх. Для цього обчислимо просту середню арифметичну показника вірогідності ризику, підсумовуючи її величини по першим трьом його видам і ділячи отриману суму на три.

Побудуємо карту ризиків інвестиційного проєкту ТОВ «КИСЕТ» (рисунок М.1, додаток М). На карті кожен ризик відображається окремою точкою в двомірній системі координат «ймовірність-наслідки». При цьому значення ймовірності змінюються від 0 до 100 % або від 0 до 1, а серйозність наслідків – від 5 (низький ризик) до 25 (катастрофічний ризик). Це дає наочну картину ризиків за проєктом в цілому, що дозволяє оцінити відносну схильність до різних несприятливих для торговельного підприємства наслідків.

За даними таблиці М.4, додаток М, можна виділити по ступеню важливості три групи ризиків: I – ризик, що виникає у зв'язку з нестабільними економічним станом (1,2,3); II – ризики, пов'язані з впливом державних органів (інстанцій) (5,7,8); III – ризик, пов'язаний з організацією роботи (4,6,9).

Вони характеризуються наявністю: I група – найбільша небезпека, найвища вірогідність, найбільш важливі ризики; II група – помірна небезпека, середня вірогідність, середня степінь важливості ризику; III група – мала небезпека, низька вірогідність, ризики незначної важливості.

Проведемо розрахунок середніх показників небезпеки, вірогідності та важливості виникнення інвестиційних ризиків. Середні показники небезпеки, вірогідності і важливості ключових моментів надано в таблиці М.5, додаток М. Таким чином, можна зробити висновок, що найбільш небезпечний ризик, пов'язаний з економічним станом, який складає 21 %.

Аналіз ризиків інвестиційного проєкту показав, що частка високих ризиків становить 12,5 %, частка помірних ризиків становить 50 %, низьких – 37,5 %. Вплив можливих негативних змін цих ризиків на реалізацію інвестиційного проєкту буде безпосередньо відображатись на фінансово-економічному стані підприємства та економічній ефективності реалізації інвестиційних проєктів. З метою зменшення впливу ризиків необхідно підвищення ефективності господарської діяльності, при зниженні операційних

витрат, укладання довгострокових контрактів з постачальниками продукції і послуг, з метою зниження ризиків значного коливання цін, здійснення продуманої інвестиційної стратегії та проведення політики щодо оптимізації загальних витрат.

У зв'язку з можливим загальним подорожчанням вартості реалізації проекту необхідно передбачити можливість створення додаткового резервного фонду або розглянути можливість залучення додаткових джерел інвестицій.

3.2 Процедура розробка інвестиційного плану для ТОВ «КИСЕТ»

Під інвестиційним плануванням розуміють комплекс процедур, яка розробляється та виконуються керівництвом лінійних підрозділів в результаті чого розробляється система планів інвестицій. Потім план аналізує керівник планово-економічного відділу на предмет відповідності ринковій стратегії. Наступним кроком план підлягає експертизі з боку головного бухгалтера, який керується фінансовою стратегією та управлінською політикою.

Блок-схема процедур формування і корекції інвестиційного плану представлена на рисунку 3.1.

На основі аналізу за прогнозами формуються висновки стосовно напрямів інвестицій торговельного підприємства з урахуванням наявного потенціалу фінансових джерел.

Підготувавши висновок, керівник фінансового відділу передає матеріали комерційному директору. Комерційний директор складає первинний план на 3-5 років та представляє його на затвердження генеральному директору.

Перед затвердженням плану виконуться процедури:

1. Перевірка потреби в інвестиціях за отриманим планом ініціатив та двом попереднім висновкам. Аналізуються основні фонди компанії по групах, оборотні кошти, рівень підготовки персоналу. Враховується знос, фізичний стан машин, устаткування, будівель та споруд.

2. З фахівців фінансового відділу формується група інвестиційного аналізу, якій комерційний директор доручає розрахувати по кожній ініціативі 3-4 попередніх параметра (NPV, IRR, PI, термін окупності).

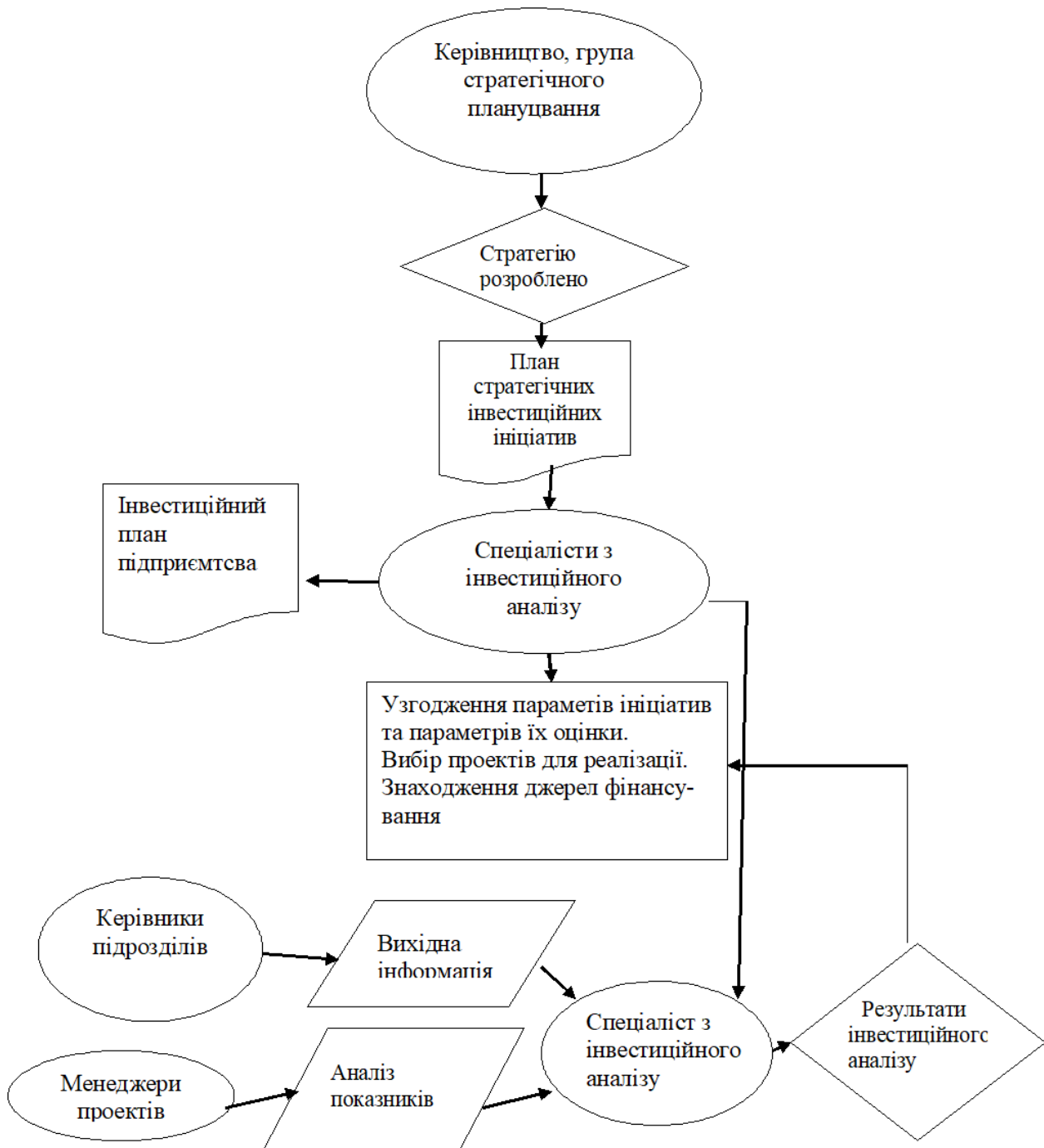

Рисунок 3.1 – Блок-схема процедур формування та корекції інвестиційного плану

Джерело: складено автором

3. До групи підключається керівник фінансового відділу, який зобов'язаний скласти прогнозний план руху грошових коштів з урахуванням передбачуваних інвестицій прогнозованих джерел в декількох варіантах: позитивному, середньому та депресивному.

Щорічно в компанії повинно проводитись кілька регулярних процедур, пов'язаних з перезапуском системи бюджетного управління, вибором складу проектів на наступний рік та корекцією системи сбалансованих показників. В ході цього вирішуються три завдання:

1. Забезпечити збільшення активів компанії, в тому числі високоліквідних.
2. Здійснити розширене відтворення основних виробничих фондів.
3. Скорегувати мотивацію відповідальних осіб.

Інвестиційне планування на тактичному рівні також проводиться на альтернативній основі. Розробляється кілька варіантів плану. Процес бажано запускати ще в жовтні місяці до річного стратегічного контролінгу або сесії стратегічного планування. Відповідальних за процедуру двоє: комерційний директор і керівник фінансового відділу. Комерційний директор запускає процес щорічного планування, готує наказ про збір інвестиційних заявок.

Інвестиційні заявки подають всі виробничі і управлінські підрозділи. Орієнтирами є стратегічний план, фактичний стан ОС і ситуація на ринку, яка, як правило, більш динамічна. Начальник фінансового відділу орієнтується на фінансову стратегію, яка складається ситуацію на підприємстві та на фінансових ринках визначає наступне:

1. Сформований рівень власних джерел і потреби у зовнішніх ресурсах.
2. Необхідна співвідношення реальних і портфельних (фінансових) інвестицій.
3. Структуру операційних доходів, витрат компанії і виробничих підрозділів в річній динаміці.
4. Структуру капітальних витрат в річній динаміці.
5. Динаміку та структуру активів компанії на кінець року.

6. Прогноз ліквідності, незалежності, платоспроможності.

Далі в фінансовому відділі проводиться декілька ітерацій розрахунків планів руху грошових коштів, доходів і витрат.

Після завершення підготовчої роботи необхідно зібрати засідання керівництва підприємства, на якому планування інвестицій на рік завершується прийняттям річних бюджетів та інвестиційного плану. Далі пропонується схема процедур планування за описаною вище моделлю.

Запропоновано алгоритм формування інвестиційної стратегії торговельних підприємств, який складається з наступних етапів: формування загальних цілей інвестиційної стратегії, комплексна оцінка зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на інвестиційний потенціал, вибір та постановка цілей інвестиційної діяльності, оцінка фінансового забезпечення інвестиційної стратегії підприємства, вибір найбільш ефективного варіанту фінансування, уточнення мети інвестиційного проєкту торговельного підприємства, контролю за перебігом виконання розробленої інвестиційної стратегії для її корегування.

Проведено моделювання задачі вибору оптимального інвестиційного проєкту в ситуації невизначеності. Побудовано дерево рішень та карта ризику інвестиційного проєкту. З метою зменшення впливу ризиків необхідно підвищення ефективності господарської діяльності, при зниженні операційних витрат, укладання довгострокових контрактів з постачальниками продукції і послуг, з метою зниження ризиків значного коливання цін, здійснення продуманої інвестиційної стратегії та проведення політики щодо оптимізації загальних витрат.

Запропоновано процедуру розробка інвестиційного плану торговельного підприємства. Розроблена процедура розробка інвестиційного плану ТОВ «КИСЕТ».

ВИСНОВКИ

1. Розкрито концептуальні основи досліджень в процесі управління інвестиціями. На основі аналізу тлумачень терміну «інвестиційна діяльність» та використовуючи системний підхід пропонується наступне авторське визначення цієї категорії. Інвестиційна діяльність – це система фінансово-економічних відносин, які виникають при вкладенні коштів в об'єкти інвестування з метою повного повернення інвестицій та одержання прибутку в результаті експлуатації об'єкту інвестицій.

2. Дослідження факторів, що впливають на розвиток інвестиційної діяльності торговельних підприємств показало, всі фактори можна поділити на ендогенні та екзогенні факторів Найбільш значущими ендогенними факторами розвитку інвестиційного потенціалу торговельних підприємств є організаційно-управлінський та фінансово-економічний потенціал підприємства.

3. Аналіз показників господарської діяльності показав, що товарообіг у 2022 р. перевищив показник 2021 р. та становив 2326722 тис. грн. Збільшення собівартості реалізованої продукції у 2022 р. на 166946 тис.грн. (147,4 %), а в 2023 р. на 62718 тис.грн. відбулося в основному за рахунок збільшення витрат на збут на 164,3. активи підприємства у 2023 р. порівняно з 2022 р. збільшилися на 82071 тис. грн., що склало +124,9 %, а у 2022 р. в порівнянні з 2021 р. активи підприємства також збільшилися на 27201 тис. грн., що склало 121,2 %. Основні засоби підприємства зменшилися у 2023 р. порівняно з 2022 р. на 570,0 тис. грн., що склало 97,4 %, а у 2022 р. в порівнянні з 2021 р. збільшилися на 3956 тис. грн., що склало 122,2 %. Нематеріальні активи підприємства у 2023 р. збільшилися на 1227 тис. грн., що склало +101,6 %, а у 2022 р. збільшилися на 134 тис. грн. Максимальний приріст у 2023 році порівняно з 2022 році спостерігався по статті «Нематеріальні активи» (+121,13 %), а найменший – по статті «Матеріальні оборотні засоби» (+49,73 %).

4. Проведено аналіз інвестиційної діяльності підприємства. Встановлено, що підприємство максимально інвестувало кошти у основні засоби у 2022 р.

про що свідчать максимальні показники приросту, а у 2023 р. – у обігові активи. Аналіз розрахунку основних показників фінансової стійкості за 2021-2023 рр. показав, що коефіцієнт фінансової автономії протягом 2021-2023 рр. знаходиться поза межами нормативу ($<0,5$), що свідчить про високу залежність підприємства від зовнішніх кредиторів. Коефіцієнт маневреності має від'ємне значення, що свідчить про недостатність власних джерел для забезпечення поточної діяльності підприємства. Така ситуація не є позитивною для підприємства, а тому на майбутнє необхідно збільшувати власний капітал, перш за все, за рахунок збільшення прибутку підприємства. В аналізованому періоді відбулося суттєве зниження коефіцієнта рентабельності (збитковості) капітальних інвестицій торговельних підприємств. Виходячи з проведеного аналізу, ТОВ «КИСЕТ» слід зробити акцент на інноваційній складовій інвестиційної діяльності.

5. Запропоновано алгоритм формування інвестиційної стратегії торговельних підприємств складається з наступних етапів: формування загальних цілей інвестиційної стратегії, комплексна оцінка зовнішніх і внутрішніх факторів впливу на інвестиційний потенціал, вибір та постановка цілей інвестиційної діяльності, оцінка фінансового забезпечення інвестиційної стратегії підприємства, вибір найбільш ефективного варіанту фінансування, уточнення мети інвестиційного проєкту, контроль за перебігом виконання розробленої інвестиційної стратегії для її корегування.

6. Наведено процедуру розробки інвестиційного плану для ТОВ «КИСЕТ» в ситуації невизначеності. Побудовано дерево рішень та карта ризику інвестиційного проєкту. З метою зменшення впливу ризиків необхідно підвищення ефективності господарської діяльності, при зниженні операційних витрат, укладання довгострокових контрактів з постачальниками продукції і послуг, з метою зниження ризиків значного коливання цін, здійснення продуманої фінансово-інвестиційної стратегії та проведення політики щодо оптимізації загальних витрат. Запропоновано і розроблена процедура інвестиційного плану ТОВ «КИСЕТ».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Аптекарь С. Оцінка ефективності інвестиційних проектів. *Економіка України*. 2017. № 1. С. 42-49.
2. Бень Т., Лоскутова Я. Методологічні підходи до формування власних інвестиційних ресурсів підприємства. *Економіка України*. 2013. № 10. С. 11-16.
3. Бардаш С. В., Воронцов В. В. Внутрішньо-господарський контроль інвестиційної діяльності підприємств торгівлі. *Актуальні проблеми розвитку суб'єктів господарювання в умовах інформатизації та глобалізації економіки*. Тернопіль : Крок. 2023 С. 104-105.
4. Василик О. Д., Лютий І. О. Від теорії інвестицій до інноваційної політики. *Фінанси України*. 2013. № 12. С. 125-126.
5. Грідасов В. М. Інвестування : навчальний посібник для студентів вузів / укладачі: В. М. Грідасов, С. В. Кривченко, О. Є. Ісаєва ; за ред. В. М. Грідасова. Київ : ЦНЛ, 2004. 164 с.
6. Деньга С. М., Куценко В. А. Еволюція інвестиційної привабливості торговельних підприємств. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету: Економічні науки*. 2015. Вип. 7. Ч. 2. С. 121-130.
7. Дудар Т. Г., Мельниченко В. В. Інноваційний менеджмент : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 256 с.
8. Пересада А. А. Інвестування : навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / укладачі: А. А. Пересада, О. О. Смірнова, С. В. Онікієнко ; за ред. А. А. Пересада. Київ : КНЕУ, 2021. 251 с.
9. Каркіч І. О. Інвестиційна привабливість регіонів України. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Економіка» : науковий журнал*. Острог : Вид-во НУ«ОА» березень 2017. № 4. (32). С. 88-91.
10. Котова М. В., Маковеев П. С. Підвищення інвестиційної активності промислових підприємств: регіональний аспект. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2013. № 10. С. 45-49.

11. Капітальні інвестиції : [статистична інформація] // Державний комітет статистики України ; офіційний веб-сайт. – URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>. – Дата звернення 12.05.2024 р.

12. Кузнєцов А. Я. Інвестиційно-інноваційна діяльність та система її фінансового забезпечення : навчальний посібник. Київ : Інститут економіки та прогнозування НАН України, 2005. 36 с.

13. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність : навчальний посібник. – 3-є видання, перероблене та доповнене. Київ : ЦНЛ, 2014. 376 с.

14. Офіційний сайт головного управління статистики у Харківській області : офіційний веб-сайт. URL : <http://www.kh.ukrstat.gov.ua/>. Дата звернення 09.16.2024 р.

15. Олійник В., Топчієв О. Інвестиційно-інноваційна діяльність в регіонах України та показники її активності й інтенсивності. *Часопис соціально-економічної географії* : міжрегіональний збірник наукових праць. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна. 2018. №. 4 (1). С. 95-101.

16. Федоренко В. Г. Основи інвестиційно-іноваційної діяльності : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / укладачі: В. Г. Федоренко, Д. В. Степанов, М. П. Денисенко [та ін.] ; за ред. В. Г. Федоренко. Київ : Алерта, 2004. 431 с.

17. Онишко С. В. Фінансове забезпечення інноваційної діяльності : навчальний посібник / укладачі: С. В. Онишко, Т. В. Паєнтко, К. І. Швабій ; за ред. С. В. Онишко. Київ : КНТ, 2008. 256 с.

18. Петровська С. А. Оцінки інвестиційної привабливості регіону: порівняльний пофакторний аналіз. *Механізм регулювання економіки*. 2012 № 2. С. 90-97.

19. Рут Френклін Р. Міжнародна торгівля та інвестиції / Р. Рут Френклін ; пер. з англ. із змінами та доповненнями А. Філіпенка, Д. Олесневич. Київ : Основи, 1998. 743.

20. Сазонець І. Л. Міжнародна інвестиційна діяльність : навчальний посібник / І. Л. Сазонець, О. А. Джусов, О. М. Сазонець ; за ред. І. Л. Сазонець. Київ : ЦНЛ, 2003. 156 с.

21. Смоквіна Г. А. Формування політики інноваційно-інвестиційного розвитку регіону в умовах його ринкової трансформації (на прикладі Одеського регіону) : автореф. дис. ... кандидата економічних наук : спеціальність 08.00.05 «Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка». Одеса, 2009. 20 с.

22. Татаренко Н. О., Поручник А. М Теорія інвестицій : навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2020. 160 с.

23. Череп А. В. Інвестознавство : підручник. Київ : Кондор, 2016. 398 с.

24. Черевко О. В. Стратегія соціально-економічного розвитку регіонів України : монографія. Черкаси: Брама-Україна, 2006. 424 с

25. Чучман Ю. Оцінка доцільності державних і приватних інвестиційних проектів : навчальний посібник / Ю. Чучман ; пер. з англ. С. Соколик. Київ : УАДУ при Президентові України, 1998. 104 с.

26. Федоренко В. Г. Основи інвестиційно-інноваційної діяльності : навчальний посібник. Київ : Алерта, 2014. 431 с.

27. Хвесик М. А. Розміщення продуктивних сил та регіональна економіка : навчальний посібник / укладачі: М. А. Хвесик, Л. М. Горбач, П. П. Пастушенко ; за ред. М. А Хвесик. Київ : Кондор, 2005. 344 с.

28. Шерстюк О. Л. Контрольно-аналітичні аспекти оцінки інвестиційної привабливості торговельних підприємств : автореферат дис. ... екон. наук. / О. Л. Шерстюк. Київ : КНТЕУ, 2003. 25 с.

29. Мочерний С. В. Економічна енциклопедія: енциклопедія у 3-х томах. Київ : Академія, 2003. 864 с.

30. ТОВ «КИСЕТ» : матеріали компанії YuoControl. 24.05.2024 р. URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/33561090/ (дата звернення 12.05.2024 р.)

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ТРАКТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ «ІНВЕСТИЦІЇ»

Таблиця А.1 – Аналіз підходів до трактування економічної категорії
«інвестиції»

№	Автор, джерело	Визначення
Зарубіжні	П. А. Самуельсон та В. Д. Нордхаус [3]	Інвестиції - є відмова від використання ресурсів в поточний момент, для того, щоб збільшити обсяги випуску в майбутньому.
	Дж. Фрідман [3]	Інвестиція - це вкладення грошових коштів для вилучення доходів або прибутку іншими словами це власність, яка купується для отримання доходів або прибутку.
	Л. Дж Гитман та М. Д. Джонк [3]	Інвестиції - це будь-який інструмент, в який можна помістити гроші, розраховуючи зберегти або примножити їх вартість, і / або забезпечити позитивну величину доходу.
	У. Шарп, Г. Александер, Дж. Бейли [2]	Це відмова від визначеної цінності в теперішній час за (можливо, невизначену) цінність в майбутньому.
	Теплова І. В. [3]	Це поточні вкладення різноманітних ресурсів з метою отримання прибутку в майбутньому
Вітчизні	Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 4 липня 2002 р. № 40-IV [1]	Це всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток або досягається соціальний ефект.
	Н. В. Кретова, О. І Мокрецова [4]	Інвестиції представляють собою довгострокове вкладення приватного чи державного капіталу в різні галузі національної або зарубіжної економіки з метою отримання прибутку
	І. А. Бланк [5]	Це вкладення капіталу у всіх його формах у різноманітні об'єкти (інструменти) його господарської діяльності з метою отримання прибутку, а також досягнення іншого економічного або позаекономічного ефекту, отримання якого базується на ринкових принципах та пов'язане з факторами часу, ризику та ліквідності
	А. Б. Борисов [6]	Це - сукупність витрат, які реалізуються у формі довгострокових вкладень приватного або державного капіталу в різні галузі національної (внутрішні І.) або зарубіжної (закордонні І.) економіки з метою отримання прибутку: грошові кошти, цільові банківські вклади, паї, акції та інші цінні папери, технології, машини, устаткування, ліцензії, в тому числі і на товарні знаки (кредити, будь-яке інше майно або майнові права, інтелектуальні цінності, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності з метою отримання прибутку (доходу)).
	Череп А. В. [7]	Це всі види грошових, майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в реальні та фінансові активи з метою отримання прибутку (доходу)

Джерело: [1-7]

ДОДАТОК Б
АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ТРАКТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КАТЕГОРІЇ
«ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Таблиця Б.1. – Тракткування категорії «інвестиційна діяльність»

№	Автор, джерело	Визначення
1	Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 4 липня 2002 р. № 40-IV [9]	сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій
2	І. Бланк [2]	всі форми капіталу, що залучає підприємство для здійснення вкладень в об'єкти реального та фінансового інвестування
3	Л. Гончаренко [10]	процес вкладення інвестицій та здійснення практичних дій з метою отримання прибутку або досягнення іншого корисного ефекту
4	І. Должанський [11]	сукупність фінансових ресурсів, які формуються підприємством для вирішення проблем, які пов'язані з процесами проектування, будівництва, розвитку суб'єктів підприємницької діяльності тобто фінансують інвестиційну діяльність підприємства
5	Є. Стефанович [12]	комплекс практичних заходів держави, юридичних і фізичних осіб, направлений на ефективне розміщення інвестиційних ресурсів з метою отримання очікуваного ефекту
6	Л. Петренко [13]	інвестиційна діяльність у широкому розумінні – це діяльність, пов'язана із вкладенням коштів в об'єкти інвестування з метою одержання прибутку
7	В. Федоренко [14]	комплекс заходів і дій юридичних та фізичних осіб, які вкладають власні кошти у матеріальній, фінансовій або іншій майновій формі з метою отримання прибутку
8	А.Череп, І. Рурка [15]	важлива складова міжнародного руху капіталу, яка здатна забезпечити міграцію капіталу з однієї країни в іншу, а також прискорювати цю міграцію в одних сферах світового господарства, та уповільнювати в інших

Джерело: [9, 2, 10, 11, 12, 13, 14, 15]

ДОДАТОК В

КЛАСИФІКАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙ ПІДПРИЄМСТВ

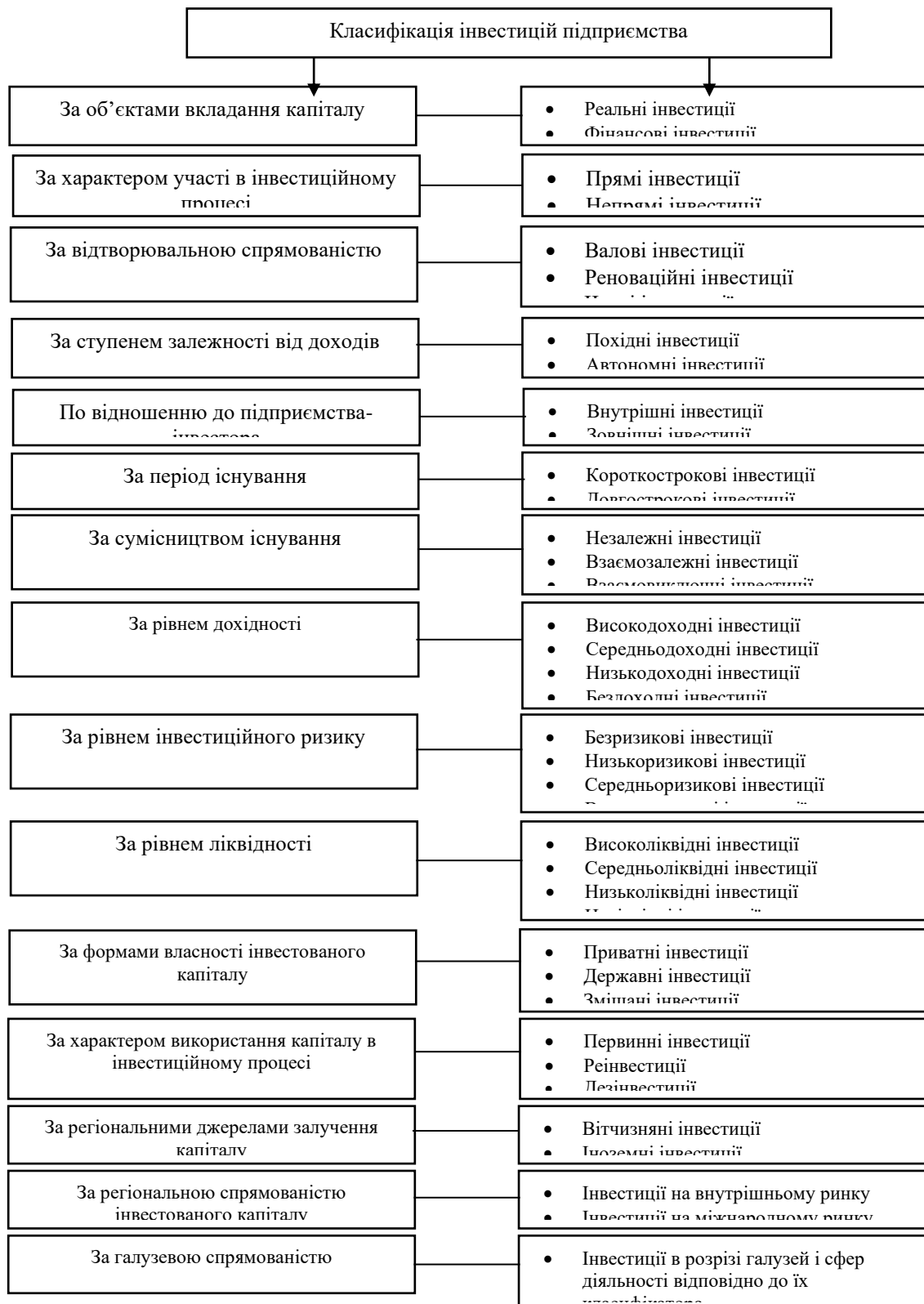

Рисунок В.1 – Класифікація інвестицій підприємств

Джерело: [17]

ДОДАТОК Г

БАГАТОРІВНЕВА ФУНКЦІОНАЛЬНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ
ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

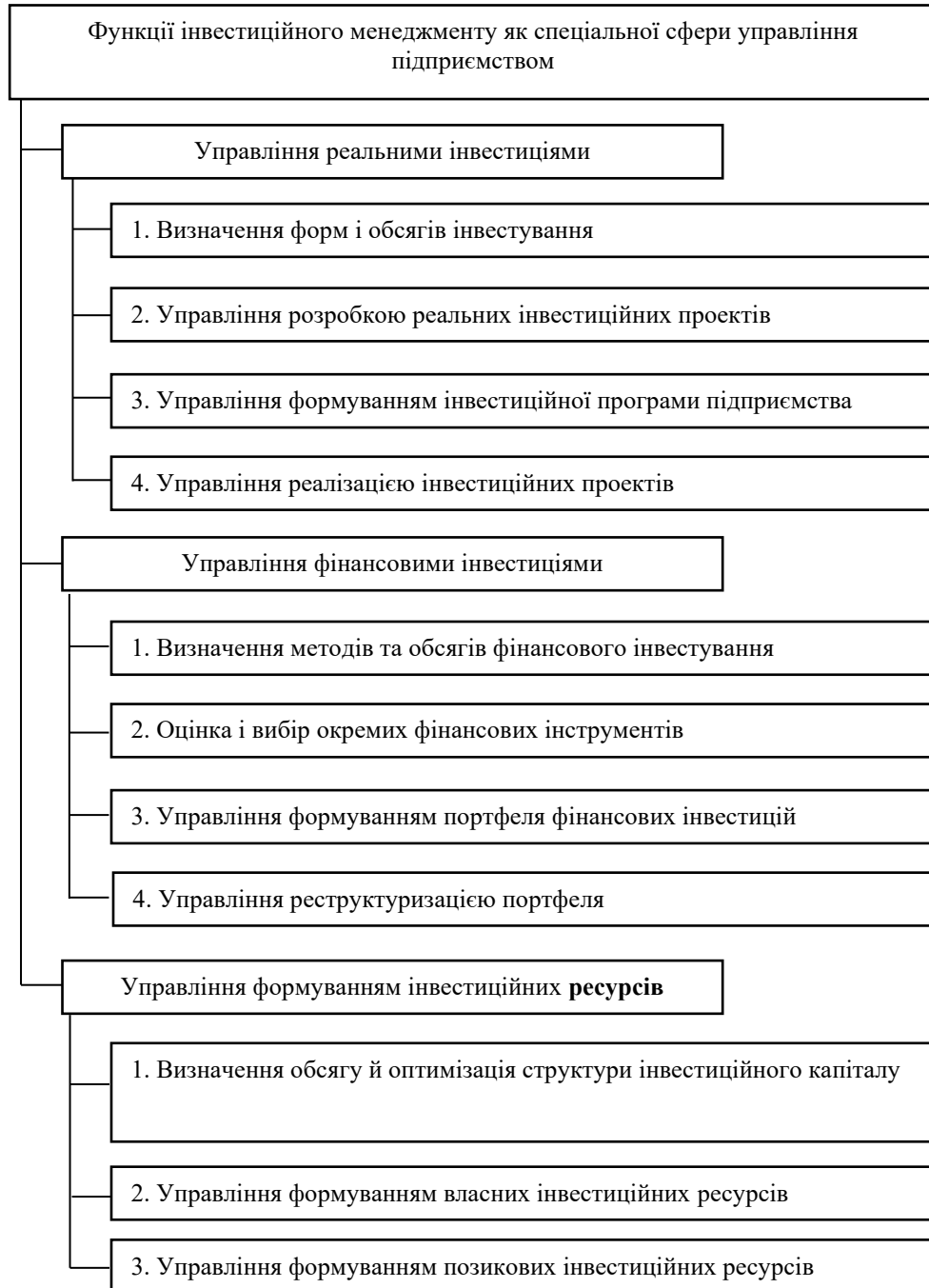

Рисунок Г.1 – Багаторівнева функціональна система управління інвестиційною діяльністю підприємства

Джерело: [17]

ДОДАТОК Д
КЛАСИФІКАЦІЯ ФАКТОРІВ, ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НЕ РОЗВИТОК
ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТОРГОВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

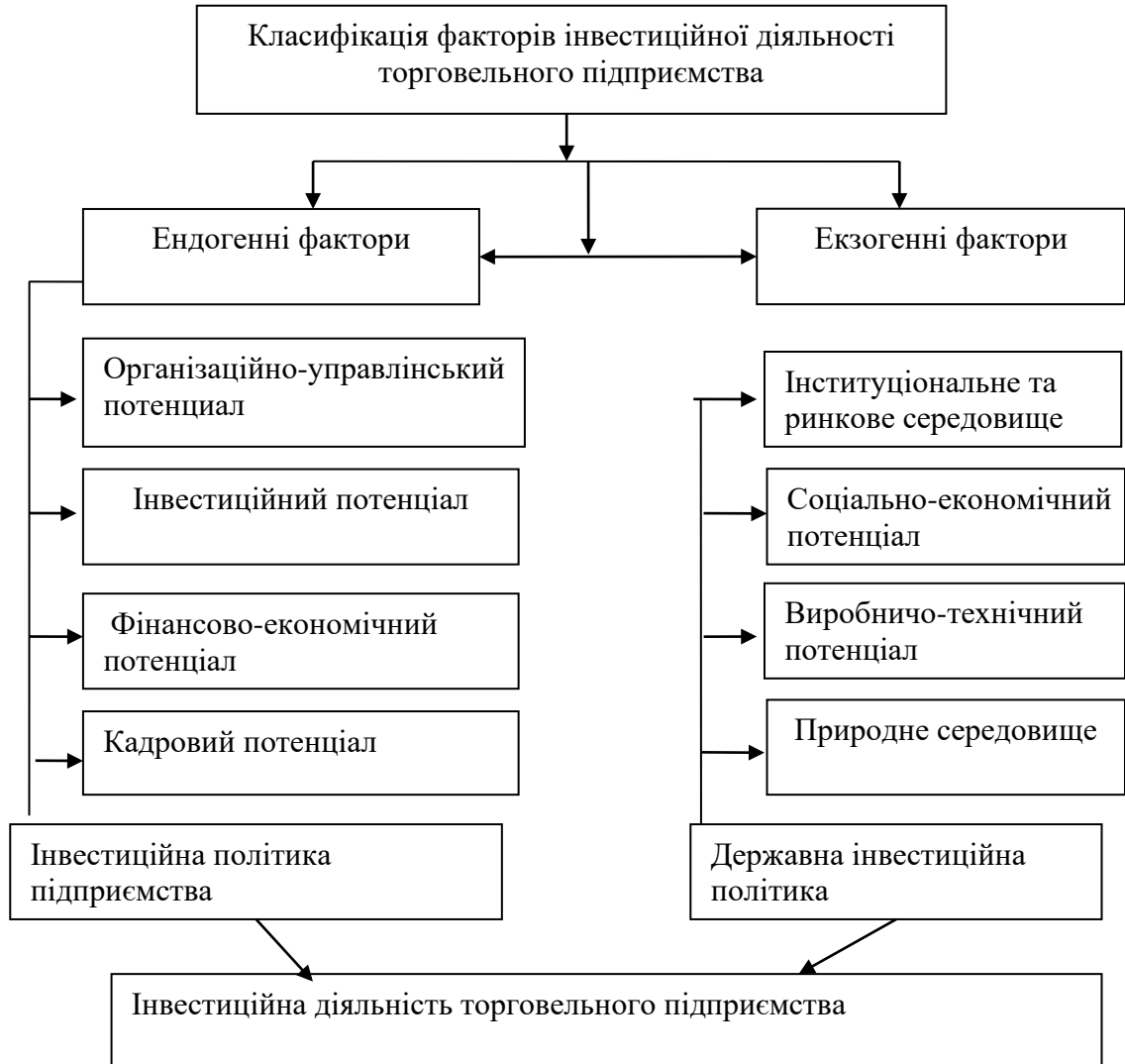

Рисунок Д.1 – Класифікація факторів, що впливають на розвиток інвестиційної діяльності торговельних підприємств

Джерело: [23]

ДОДАТОК Ж
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ТОВ «КИСЕТ»

Баланс на 01.01.2023 року

I. Необоротні активи	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
Нематеріальні активи			
первісна вартість	1001	1124	2463
накопичена амортизація	1002	(111)	(223)
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	18381	17811
первісна вартість	1011	25963	30333
знос	1012	(7582)	(12522)
Інвестиційна нерухомість	1015	0	0
Довгострокові біологічні активи	1020	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	5750	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0
Інші необоротні активи	1090	0	0
Усього за розділом I	1095	25144	20172
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	118973	176871
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125		
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	24092	40073
з бюджетом	1135	2	
у тому числі з податку на прибуток	1136		
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	16234	16690
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	26048	30591
Витрати майбутніх періодів	1170	5432	5193
Інші оборотні активи	1190	4573	12971
Усього за розділом II	1195	195354	282417
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	0	0
Баланс (280)	1300	220498	302569
Пасив	Код рядка		
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	1000	1007
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	7	7
Резервний капітал	1415	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	15988	19294
Неоплачений капітал	1425		
Вилучений капітал	1430		
Усього за розділом I	1495	16995	20308
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			

Відстрочені податкові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	1510	48230	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	13542	12365
Довгострокові забезпечення	1520	988	0
Цільове фінансування	1525	0	0
Усього за розділом II	1595	62760	12635
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	8710	73539
Поточна кредиторська заборгованість за:	1610	109690	168711
довгостроковими зобов'язаннями			
товари, роботи, послуги	1615	12273	13083
розрахунками з бюджетом	1620	258	180
у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0
розрахунками зі страхування	1625	26	377
розрахунками з оплати праці	1630	1335	1629
Поточні забезпечення	1660	0	4030
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	8451	8077
Усього за розділом III	1695	140743	269626
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1700	0	0
Усього за розділом III	1695	140743	269626

Звіт про фінансові результати на 01.01 2023 року

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (035)	2000	833059	762685
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) (040)	2050		734036
Валовий: прибуток (050)	2090	99023	91367
збиток (055)	2095		0
Інші операційні доходи (060)	2120	13346	55213
Адміністративні витрати (070)	2130		(8517)
Витрати на збут (080)	2150		(82415)
Інші операційні витрати (090)	2180		(4526)
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток (100)	2190	16911	14177
збиток (105)	2195		0
Дохід від участі в капіталі (110)	2200	0	0
Інші фінансові доходи (120)	2220	221	239
Інші доходи (130)	2240	28965	6846
Фінансові витрати (140)	2250		(8829)
Втрати від участі в капіталі (150)	2255		(0)
Інші витрати (160)	2270		(32393)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (170)	2290	4875	8913
збиток (175)	2295		(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток (180)	2300	(1569)	(1311)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат: прибуток (220)	2350		
збиток	2355		

ДОДАТОК 3

РЕЗУЛЬТАТИ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Таблиця 3.1 – Аналіз показників господарської діяльності ТОВ «КИСЕТ»

Показник	Значення показника по рокам			Відхилення, +/-	
	2021	2022	2023	2022 р. / 2021 р.	2023 р. / 2022 р.
Виручка від реалізації, Тис.грн.	55966	762685	833059	706719	70374
Собівартість реалізованої продукції, тис.грн.	504372	671318	734036	166946	62718
Фінансовий результат від операційної діяльності	14230	14177	16911	-53	2734
Інші фінансові доходи	166	221	240	55	19
Інші доходи	20303	6846	28965	-13457	22119
Фінансові витрати	7140	10882	8829	3742	-2053
Матеріальні витрати	2046	3175	2958	1129	-217
Витрати на оплату праці	8366	10385	10535	2019	150
Відрахування на соціальні заходи	2772	3818	3829	1046	11
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	4762	4875	8913	113	4038
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2744	1311	1569	1433	258
Чистий прибуток, тис грн.	1760	3306	7602	1546	4296

Джерело : складено автором

Таблиця 3.2 – Аналіз основних та оборотних активів

Показник	Роки			Відхилення, +/-	
	2021	2022	2023	2023 р. / 2022 р.	
	сума тис.грн.	сума тис.грн.	сума тис.грн.	тис.грн.	%
Всього засобів	584986	329770	411841	+82071,0	124,9
Основні засоби	17811	21767	21197	-570,00	97,4
Нематеріальні активи	120	134,00	1361	1227,0	101,2
Обігові кошти	282417	288544	375607	87063,0	130,2
Матеріальні оборотні засоби	176811	179824	185621	58727,0	+49,73
Грошові кошти і поточні інвестиції	30619	308713	32089	4571,0	-1,69
Дебіторська заборгованість	74987	75898	77895	23765,0	+1,55

Джерело : складено автором

ДОДАТОК І

СХЕМА ОСНОВНИХ ЗАДАЧ, ЩО СПРЯМОВАНІ НА УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІОНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ

Таблиця І.1 – Система основних задач, що спрямовані на реалізацію
головної мети управління інвестиційною діяльністю підприємства

Головна ціль управління інвестиційною діяльністю	Основні задачі управління інвестиційною діяльністю, що спрямовані на реалізацію його головної цілі
Забезпечення максимізації власників підприємства в поточному і перспективному періоді	1. Забезпечення достатньої інвестиційної підтримки високих темпів розвитку операційної діяльності підприємства.
	2. Забезпечення максимальної дохідності (прибутковості) окремих реальних і фінансових інвестицій та інвестиційної діяльності підприємства в цілому при встановленому рівні інвестиційного ризику.
	3. Забезпечення мінімізації інвестиційного ризику по окремих реальних і фінансових інвестиціях та по інвестиційній діяльності підприємства в цілому при встановленому рівні їхньої дохідності (прибутковості).
	4. Забезпечення максимальної ліквідності інвестицій і можливостей швидкого реінвестування капіталу при зміні зовнішніх і внутрішніх умов здійснення інвестиційної діяльності
	5. Забезпечення формування достатнього обсягу інвестиційних ресурсів в оптимальній структурі відповідно до прогнозованих обсягів інвестиційної діяльності.
	6. Забезпечення фінансової рівноваги підприємства в процесі здійснення інвестиційної діяльності.
	7. Пошук шляхів прискорення реалізації діючої інвестиційної програми підприємства.

Джерело : [17]

ДОДАТОК К

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ СТРАТЕГІЇ

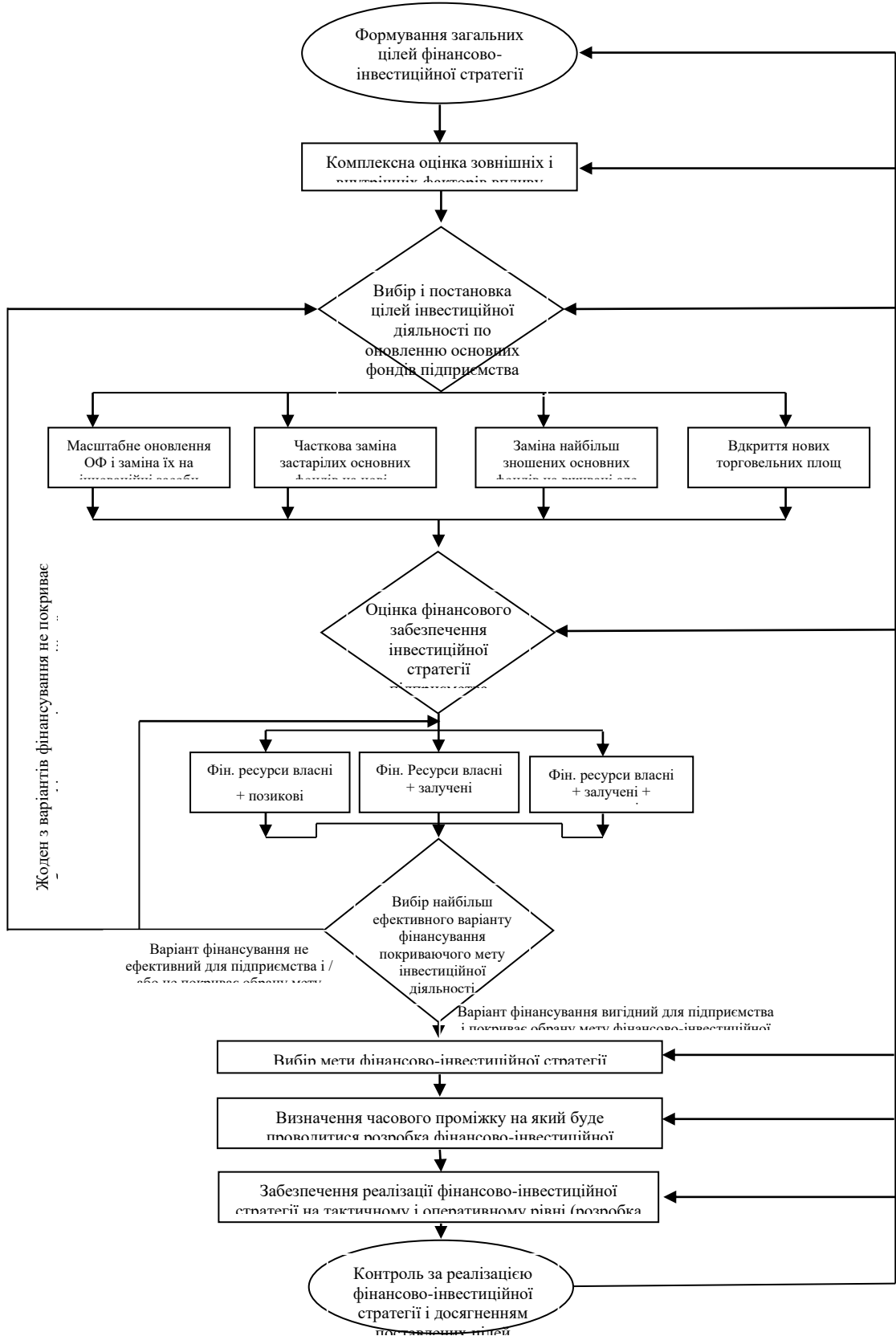

Рисунок К.1 – Структурно-логічна модель формування фінансово-інвестиційної стратегії ТОВ «КИСЕТ»

ДОДАТОК Л

ДЕРЕВО РІШЕНЬ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЄКТУ

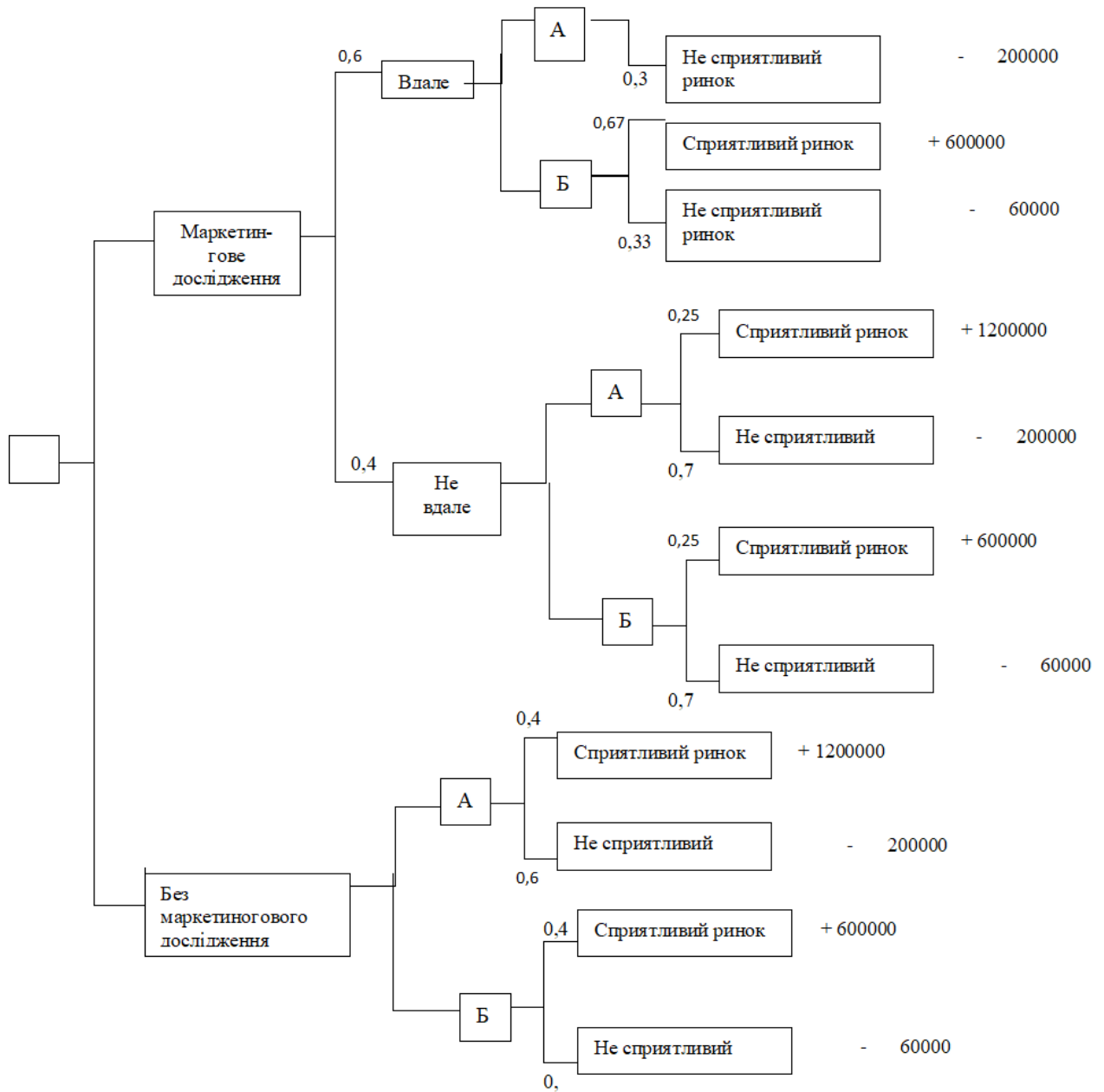

Рисунок Л.1 – Дерево рішень інвестиційного проєкту

Джерело: складено автором

ДОДАТОК М
КІЛЬКІСНА ОЦІНКА РИЗИКІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ
СТРАТЕГІЇ ТОВ «КИСЕТ»

Таблиця М.1 – Рангові шкали кількісних оцінок ризику інвестиційного проєкту

№	Найменування	Значення
1	Ранжування ризиків за ймовірністю виникнення:	
2	ризик не проявиться	0
3	ризик, швидше за все, не реалізується	25
4	про настання події не можна сказати нічого певного	50
5	ризик, швидше за все, виявиться	75
6	ризик напевно реалізується	100
7	Ранжування ризиків за серйозністю наслідків (збитку):	
8	незначний ризик	5
9	допустимий ризик	10
10	підвищений ризик	15
11	критичний ризик	20
12	катастрофічний ризик	25

Джерело: складено автором

Таблиця М.2 – Причини та наслідки ризиків інвестиційного проєкту

№	Найменування ризику	Опис причини	Наслідки
1	2	3	4
1	Зміна податкового законодавства	підвищення податку на землю, на майно, на прибуток, ПДВ, ЄСВ; падіння прибутковості проєктів стратегії; введення додаткових податків	виникнення додаткових витрат; збільшення терміну окупності проєктів стратегії
2	Зміна вартості інвестиційного проєкту, що значно знижує ефективність стратегії	зміна кон'юнктури ринку; зменшення фінансування, капіталу	зниження ефективності стратегії
3	Невідповідність стандартам	виникає при відхиленні від ДСТУ	виникнення додаткових витрат
4	Зниження купівельної спроможності	залежність від клієнтів	невиконання планових показників по прибутку; збільшення терміну окупності проєкту
5	Зміна курсів валют	зміна стану економіки країн	зниження ефективності стратегії

Закінчення таблиці М.2

1	2	3	4
6	Ризики пов'язані з несвоєчасними поставками	залежність від постачальника	невиконання планових показників по прибутку; збільшення терміну окупності проекту
7	Псування товару	виникає у зв'язку з необладнаними місцями для зберігання товару	виникнення додаткових витрат
8	Ризик виникнення НС	виникає за наявності невідповідності нормам безпеки	виникнення додаткових витрат
9	Ризик високої конкуренції	виникає за наявності конкурентів на території де планується відкриття торговельного майданчика	зниження ефективності стратегії

Джерело: складено автором

Таблиця М.3 – Визначення ризикових зон при відкритті нового торговельного майданчика

№	Найменування ризику	Характеристика ризику		
		небезпека	вірогідність	важливість
1	Вплив державних органів	8	0,2	1,6
2	Вплив органів експертизи: рішення санітарно-епідеміологічної станції. Рішення експертної ради	6	0,4	2,4
3	Відповідність проектним стандартам: відповідність державним стандартам	6	0,1	0,6
4	Зниження купівельної спроможності: інфляція	15	0,6	9
5	Зміна курсів валют	25	0,6	15
6	Ризики пов'язані з несвоєчасними поставками: форс-мажорні обставини	3	0,2	0,6
7	Псування товару: недоотримання прибутку	12	0,3	3,6
8	Ризик виникнення НС: відповідність пожежній безпеці	8	0,1	0,8
9	Ризик високої конкуренції: інші торговельні майданчики, цінова політика	17	0,5	8,5

Джерело: Складено автором

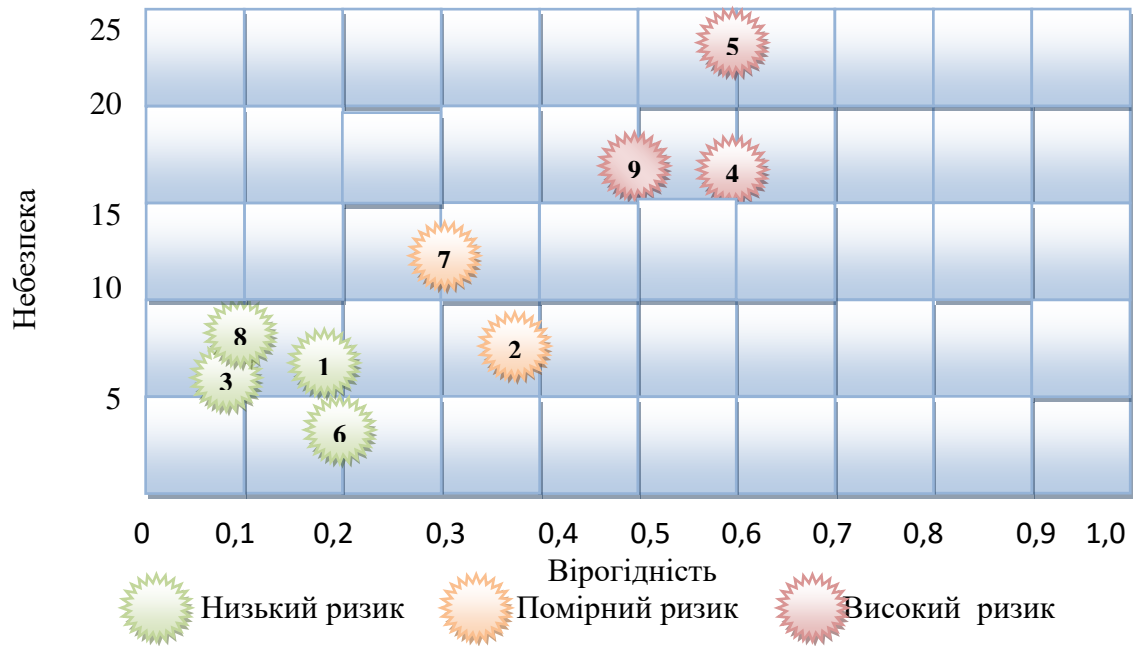

Рисунок М.1 – Карта ризиків інвестиційного проекту

Джерело: складено автором

Таблиця М.4 – Залежність між небезпекою, вірогідністю і важливістю ризиків

№	Найменування ризику	Небез-пека	Вірогід-ність	Важли-вість	Трирівневі середні	
					вірогід-ність	важли-вість
1	Зміна курсів валют	25	0,6	15	-	-
2	Ризик високої конкуренції: інші торговельні майданчики, цінова політика	17	0,5	8,5	0,57	10,83
3	Зниження купівельної спроможності: інфляція	15	0,6	9	0,47	7,03
4	Псування товару: недоотримання прибутку	12	0,3	3,6	0,37	4,73
5	Вплив державних органів: держ. замовлення	8	0,2	1,6	0,20	2,00
6	Ризик винекнення НС: відповідність пожежній безпеці	8	0,1	0,8	0,13	1,00
7	Відповідність стандартам: відповідність ДСТУ	6	0,1	0,6	0,20	1,27
8	Вплив органів експертизи: рішення санітарно-епідеміологічної станції. Рішення експертної ради	6	0,4	2,4	0,23	1,20
9	Ризики пов'язані з несвоєчасними поставками: форс-мажорні обставини	3	0,2	0,6	-	-

Джерело: складено автором

Таблиця М.5 – Середні показники небезпеки, вірогідності та важливості виникнення ризиків проекту

№	Середні характеристики	Небезпека, %	Вірогідність, долі од.	Важливість, %
1	Спільна середня оцінка за всіма проектами	11,11	0,33	4,67
2	Середня 1-ой групи	21	0,55	11,6
3	Середня 2-й групи	13,5	0,45	6,3
4	Середня 3-ой групи	6,2	0,2	1,2

Джерело: складено автором